

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 04.06.2026 nr 1.2-3/1463-1/

Meie 15.06.2026 nr 5.2-2/14565-2

Eelnõu tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on esitatud arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse 29. septembri 2023. a määruse nr 90 „Tööhõiveprogramm 2024–2029“ muutmise eelnõu. SKA toetab eelnõu üldist eesmärki, lihtsustada tööturuteenuste süsteemi ning koondada sarnase eesmärgiga teenused terviklikumateks lahendusteks. Samas soovime pöörata tähelepanu järgmistele asjaoludele.

1. Teenuste võimalik kattuvus sotsiaalhoolekande süsteemiga

Eelnõuga luuakse uus tervisepiiranguga inimese töötamise toetamise teenus, mille raames koondatakse tööruumide ja -vahendite kohandamine, tööalase abivahendi kasutamine, tugiisikuga töötamine ning tööandjale suunatud individuaalsed lahendused. SKA hinnangul kattub see sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) alusel osutatava töötamise toetamise teenusega ning erihoolekandeteenustel viibivate inimeste tööalase toetamise praktikaga. Eelnõus kirjeldatud tugiisikuga töötamise komponent on sisult väga lähedane SHS § 91 alusel osutatava töötamise toetamise teenuse eesmärgile, milleks on inimese juhendamine ja nõustamine töö otsimisel ning töötamise ajal. Sellega seoses palume kaaluda, kas ja kuidas tuleks vältida sama eesmärgiga teenuste dubleerivat rahastamist erinevatest süsteemidest ja millisel viisil peaks toimuma teenuste koordineerimine juhtudel, kus inimesel on võimalus kasutada samaaegselt nii sotsiaalhoolekande kui ka tööturuteenuseid.

2. Puuduva töövõimega inimeste kaasamine toetatud töölerakendamise teenusele

Eelnõuga kavandatakse võimalus osutada toetatud töölerakendamise teenust ka puuduva töövõimega inimestele. SKA hinnangul puudutab see muudatus tõenäoliselt ka erihoolekandeteenustel viibivaid inimesi ning teisi suure toetusvajadusega sihtrühmi. Seetõttu võib praktikas tekkida olukordi, kus inimene saab paralleelselt nii erihoolekande- või rehabilitatsiooniteenuseid kui ka Töötukassa toetatud töölerakendamise või töötamise toetamise teenuseid. Palume pöörata tähelepanu muudatuse mõjule olemasolevale teenuste korraldusele ja kaaluda, milliste sihtrühmade puhul nähakse ette teenuste samaaegset kasutamist ning kuidas peaks sellisel juhul välja nägema erinevate teenuseosutajate vaheline rollijaotus.

3. Vajadus süsteemide üleseks koordineerimiseks

Eelnõus kasutusele võetud tervisepiiranguga inimese mõiste ning tervikteenuse põhimõte on sisuliselt sarnane lähenemisele, mida on viimastel aastatel arutatud ka sotsiaalvaldkonna toetavate teenuste arendamisel. SKA jaoks on oluline, et enne muudatuste rakendamist hinnataks tervikvaates tööturuteenuste, rehabilitatsiooniteenuste, erihoolekandeteenuste ja kohalike omavalitsuste poolt osutatavate toetavate teenuste omavahelist seost. See aitaks vältida olukorda, kus erinevad süsteemid pakuvad samale inimesele sisult kattuvaid teenuseid erinevate õiguslike aluste kaudu.

Kokkuvõttes palume pöörata tähelepanu teenuste võimalikule kattuvusele sotsiaalhoolekande ja erihoolekande süsteemis osutatavate teenustega ning kirjeldada kavandatavaid lahendusi teenuste koordineerimiseks ja dubleerimise vältimiseks. Palume tagasisidet, kas õigusakti muudatusega on ka erihoolekandeteenustel viibivad puuduva töövõimega isikud õigustatud Töötukassa teenustele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Lagle Kalberg
53002295, Lagle.Kalberg@sotsiaalkindlustusamet.ee